

Examenprofiel mbo

HTVF

<p>Sector: Horeca, Reizen, Recreatie, Bakkerij en Facilitaire dienstverlening Vastgesteld door: de paritaire commissies HIC, Bakkerij, TRR en FD Vaststellingsdatum: 26 november 2014 Examenprofielnummer: EXPRO.15</p>

Deel 1 Verantwoording

1.1. Algemene informatie

Dit examenprofiel is tot stand gekomen onder regie van de volgende partijen:

Werkgevers:

Koninklijke Horeca Nederland (KHN)

Nederlandse Brood- en banketbakkers Ondernemersvereniging (NBOV)

Nederlandse Vereniging voor de Bakkerij (NVB)

Algemene Nederlandse Vereniging van Reisondernemingen (ANVR)

Vereniging van recreatieondernemers Nederland (Recron)

Werknemers:

FNV Horecabond

FNV Bondgenoten

CNV Vakmensen

Onderwijs:

MBO Raad, Bedrijfstakgroep horeca, toerisme, voeding en facilitaire dienstverlening (btg HTVF)

Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTTO)

Onderwijs en bedrijfsleven in de htvf-sectoren hebben ervoor gekozen hun eenduidige visie op beroepsgericht examineren op te nemen één examenprofiel.

1.2. Overzicht examenprofielen

Dit examenprofiel is ontwikkeld ten behoeve van de volgende kwalificatiedossiers en crebonummers:

Examenprofiel	Kwalificatiedossier(s)	Crebonummer
HTVF	Bediening	23081
	Brood en Banket	23082
	Facilitair leidinggeven	23083
	Fastservice	23084
	Keuken	23085
	Ondernemer horeca/bakkerij	23087
	Patisserie	23086
	Travel, Leisure & Hospitality	23134
	Watersportindustrie	23135
	Entree	23110
	Dienstverlening	23189

Dit examenprofiel is tevens van toepassing op eerdere versies van deze dossiers t/m cohort 2014-2015:

Kwalificatiedossier	Crebonummer
Ondernemer horeca/bakkerij	90304
Assistent bakker	90640
Brood en banket	90640
	94220/94221/94222

	94230/94231/94232/94233 94240/94241/94242
Facilitaire dienstverlener	94170/94180
Frontofficemedewerker (m.u.v. de uitstromen Informatiemedewerker en Hoofd informatie	90620/90622/94072 90621/94071
Kok	90760 95420 95100/95101/95102
Medewerker bediening café-bar	94140 94150/94151/94153 94160/94161/94163
Fastservice	94190 94200 95430/95431/95432
Leisure & Hospitality	94110/94120/94130
Watersportindustrie	94960/94970/94980
Reizen	94090/94100

1.3. Visie op examinering in de sector

De htvf-sector legt in dit examenprofiel een set van afspraken vast tussen mbo-instellingen en het georganiseerd landelijk bedrijfsleven die het mogelijk maakt voor mbo-instellingen om hun examinering op zodanige wijze te organiseren dat dit enerzijds voldoet aan de eisen van de Inspectie en anderzijds tegemoet komt aan de wensen, behoeften, eisen van het sectoraal bedrijfsleven.

De afspraken in het examenprofiel hebben een procesmatig karakter en richten zich niet op het WAT van examinering. WAT geëxamineerd moet worden staat immers vastgelegd in het kwalificatiedossier. Dit examenprofiel geeft richting aan de wijze waarop mbo-instellingen HTVF de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij examinering op de juiste manier en juiste momenten kunnen borgen op een zodanige wijze dat dit uitvoerbaar is in de praktijk.

Het landelijk georganiseerd bedrijfsleven in de sectoren horeca, recreatie, reizen, bakkerij en facilitaire dienstverlening hebben hun invloed op examinering geborgd via een drietal sectorale examenstichtingen van bedrijfsleven en onderwijs: Stichting Horeca Examens (SHE), Landelijke Toetsvragenbank Toerisme en Recreatie (LTTR) en de Stichting Landelijke Examenbank Brood en Banket (SLEBB). Deze stichtingen borgen de kwaliteit op inhoud en systematiek gezamenlijk binnen Examenwerk. De afspraken in dit examenprofiel liggen ten grondslag aan het kwaliteitssysteem van Examenwerk.

Op regionaal niveau is de examencommissie van de mbo-instelling verantwoordelijk voor de uitvoering van de afspraken in het examenprofiel en het op de juiste wijze betrekken van het bedrijfsleven bij de verschillende onderdelen in het examenproces.

Deel 2 Betrokkenheid beroepenveld

Op grond van de wet zijn onderwijsinstellingen in het middelbaar beroepsonderwijs eindverantwoordelijk voor de examinering. Wel geven zij samen met het bedrijfsleven vorm aan examinering. Onderwijs en bedrijfsleven hebben een eigen rol in het examineringsproces. De onderstaande tabel en toelichting daarbij biedt handvatten voor zowel onderwijs als bedrijfsleven hoe de gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm krijgt.

Het bedrijfsleven is landelijk en sectoraal op de volgende manieren bij de processen van examinering betrokken.

Betrokkenheid bedrijfsleven:	Sectoraal georganiseerd landelijk		Regionaal	
Processen examinering:	Mede-verantwoordelijk	Adviserend	Mede-verantwoordelijk	Adviserend
2.1. Kaders stellen	X			X
2.2. Construeren examens		X		X
2.3. Vaststellen examens	X		X	
2.4. Uitvoeren examens			X	
2.5. Beoordelen examens			X	
2.6. Vaststellen resultaat			X	
2.7. Diplomerende				X
2.8. Evalueren	X		X	

2.1. Kaders stellen

Sectoraal georganiseerd landelijk

De kaders waarbinnen het examenproces plaatsvindt, worden opgesteld en vastgesteld in overleg met de btg HTVF en het landelijk georganiseerd bedrijfsleven. De kaders zijn vastgelegd in dit examenprofiel. Deze kaders zijn onder andere van toepassing op het kwaliteitshandboek van Examenwerk.

Regionaal

Mbo-instellingen werken de kaders van het examenprofiel verder uit in eigen kwaliteitshandboeken en examenplannen. Het is de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de mbo-instelling om het regionale bedrijfsleven hierbij te betrekken.

Zie hiervoor ook deel 3 van dit examenprofiel.

2.2. Constructie van examens

Sectoraal georganiseerd landelijk

Op landelijk georganiseerd niveau organiseert het bedrijfsleven de advisering bij de constructie onder andere via participatie in de examenstichtingen LTTR, SHE en SLEBB. Bestuursleden van de stichtingen zorgen desgewenst voor externe expertise uit het bedrijfsleven bij de constructie en vaststelling van examens. Daarnaast geven leden van de valideringscommissie altijd feedback wanneer een examenproduct niet voldoet aan de praktijk in het bedrijfsleven.

Regionaal

Op regionaal niveau zorgt de mbo-instelling dat het regionaal bedrijfsleven wordt geraadpleegd over de inhoud en de eventuele organiseerbaarheid van het examen in de praktijk. Dit kan bijvoorbeeld via regionale samenwerkingsverbanden, regionale klankbordgroepen en examencommissies

2.3. Vaststellen van examens

Mbo-instellingen beschrijven in een vaststellingsprocedure hoe de vaststelling van examens binnen hun instelling geregeld is. In de procedure is opgenomen dat het bedrijfsleven bij de vaststelling wordt betrokken en hoe dit gebeurt. Dat kan op twee manieren:

Sectoraal georganiseerd landelijk

Door examens te laten vaststellen c.q. af te nemen via de SHE, LTTR of SLEBB. Het landelijk georganiseerd bedrijfsleven heeft de medeverantwoordelijkheid bij de vaststelling van examens daar geregeld via paritair ingestelde valideringscommissies. Mbo-instellingen die lid zijn kunnen hun examens ter vaststelling aanbieden aan de examenstichtingen. Na vaststelling worden de examens beschikbaar gesteld via de examenbank. Alle examens die door de SHE, LTTR en SLEBB beschikbaar worden gesteld, zijn gegarandeerd mede-vastgesteld door het bedrijfsleven. Mbo-instellingen die hun examens afnemen via de examenstichtingen zijn wel zelf verantwoordelijk voor het vaststellen van de kwaliteit van de instrumenten van de examenstichting waarbij zij afnemen.

Regionaal

Voor examens die mbo-instellingen niet afnemen via de examenstichtingen zijn mbo-instellingen zelf verantwoordelijk voor het borgen van de betrokkenheid van het bedrijfsleven. Dit kan bijvoorbeeld door het regionaal bedrijfsleven een of meerdere zetels te geven in een vaststellings- of examencommissie.

2.4. Uitvoeren van examens

De mbo-instelling organiseert de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de uitvoering van het examen door vooraf in overleg met de examencommissie (waarin het regionaal bedrijfsleven vertegenwoordigd is) afspraken te maken en vast te leggen in het Examenplan over:

- waar wat wordt geëxamineerd: welke onderdelen in de bpv (het leerbedrijf), welke binnenschools (gelijkwaardige simulatieomgeving) en de motivatie waarom daarvoor gekozen;
- wie vanuit het bedrijfsleven (mede) beoordeelt;
- aan welke kwaliteitseisen de beoordelaar(s) moeten voldoen en hoe dit wordt vastgesteld;
- welke beoordelingsinstrumenten worden gebruikt en hoe deze werken;
- op welke manier de betrokkenen bij de examinering worden geïnstrueerd.

2.5. Beoordelen van examens

De mbo-instelling is verantwoordelijk voor de correcte uitvoering van de examens.

De mbo instelling en de praktijkopleider in de rol van beoordelaar zijn verantwoordelijk voor het beoordelen van de student tijdens het beroepsgerichte praktijkexamen. Uitgangspunt is het gezamenlijk gedragen oordeel van de beoordelaars. Indien geen overeenstemming bestaat over de beoordeling, bepaalt de examencommissie het vervolg.

2.6. Vaststellen van resultaten

Tijdens het examenproces komen de betrokken beoordelaars in onderling overleg tot een uitspraak over de resultaten van een student. Dit eenduidige resultaat wordt vastgesteld en vastgelegd in een verslag/rapport. De eindverantwoordelijkheid voor het vastleggen van de resultaten ligt bij de examencommissie van de onderwijsinstelling. Bij het oordeel wordt altijd een onderbouwing gegeven.

2.7. Diplomerende

De examencommissie besluit op basis van de examenresultaten van de student tot het verlenen van vrijstellingen voor delen van het examen en tot het verstrekken van diploma's.

2.8. Evalueren

Mbo-instellingen en bedrijfsleven zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de evaluatie van de examinering op landelijk en regionaal niveau.

Sectoraal landelijk georganiseerd

Op landelijke georganiseerd niveau organiseren de partners dit tweejaarlijks binnen de examenstichtingen en Examenwerk. De afspraken in dit examenprofiel zijn richtinggevend voor de evaluatie. Bestuurders zorgen om de twee jaar voor een evaluatie bij de aangesloten mbo-instellingen. De verkregen resultaten zijn input voor aanpassing van het examenprofiel, de bijstelling van exameninstrumenten van de stichtingen en/of aanpassingen in de kwaliteitsprocessen van Examenwerk

Regionaal

Op regionaal niveau organiseert de mbo-instelling tenminste jaarlijks een evaluatiebijeenkomst met alle betrokken uit onderwijs en bedrijfsleven bij de leden klankbordgroep, leden examencommissie, leden vaststellingscommissie en beoordelaars bij het examenproces.

Deel 3 Examenafspraken per kwalificatie (dossier)

De btg HTVF en het landelijk georganiseerd bedrijfsleven hebben voor de kwalificatiedossiers die horen bij dit examenprofiel bepaald dat mbo-instellingen onderstaande examenafspraken in overleg met de examencommissie (waarin het regionaal bedrijfsleven is vertegenwoordigd) vastleggen in het Examenplan.

3.1. De exameninstrumenten.

Voor een kerntaak en de onderliggende werkprocessen stelt de examencommissie vast wat kwalitatief de passende toetsvorm(en) is/zijn om deze te examineren. De beoordeling moet per examenmoment transparant, zoveel als mogelijk gelijkwaardig en betrouwbaar worden uitgevoerd.

3.2. De eenheid van examinering.

De mbo-instelling streeft er in overleg met het regionaal bedrijfsleven naar om de onderlinge werkprocessen van een kerntaak in samenhang te toetsen. Als dit niet mogelijk is, geeft de mbo-instelling gemotiveerd aan waarom dit niet kan.

3.3. Eisen aan de beoordelaar.

De beoordelaar kan waarnemen en beoordelen (bijv. WAKKER). Bij het voeren van een gesprek moet de beoordelaar een passende gesprekstechniek toepassen (bijv. STAR). De beoordelaar moet evalueren en samenwerken met een mede beoordelaar of een verantwoordelijke van de mbo-instelling. De beoordelaar moet in overleg komen tot een eindoordeel en dit schriftelijk vastleggen in het exameninstrument. Daar waar nodig worden overige opmerkingen in het exameninstrument vastgelegd. De beoordelaar draagt zorg voor het inleveren van alle examenbescheiden bij de exameninstelling.

3.4. Het beoordelingsmodel en de cesuur.

Bij kwalificerende examinering worden vakkennis, vaardigheden en houding in een passende context en met een juiste toetsvorm bij voorkeur integraal geëxamineerd. Daarbij wordt minimaal een oordeel gegeven in een driepuntschaal van onvoldoende, voldoende of goed.

3.5. Beoordelingscriteria

De basis voor de beoordelingscriteria zijn het waarneembaar gedrag en de resultaten van het werkproces. Bij het beoordelen wordt gelet op:

- De student laat tijdens het Examen zien deze zelfstandig te kunnen uitvoeren en de onderlinge opdrachten op elkaar te kunnen afstemmen. Dit in overeenstemming met de uitstroom en het niveau als beginnend beroepsbeoefenaar.
- De student laat tijdens het Examen zien te voldoen aan de beoordelingscriteria.
- De student laat tijdens het Examen zien te beschikken over de kennis om het werkproces of de werkprocessen uit te voeren.
- De student laat tijdens het Examen zien vaardig te zijn in het toepassen van de gevraagde technieken of handelingen.
- De student laat tijdens het Examen zien het juiste gedrag of de juiste houding te kunnen toepassen volgens het werkproces.
- De student laat tijdens het Examen zien de juiste processen te kunnen toepassen en het juiste product of resultaat op te leveren volgens de uitgevoerde opdracht(en).

3.7. Examinering van taal

De van toepassing zijnde eisen voor instellingsexamens Nederlands en Moderne Vreemde Taal worden bij voorkeur getoetst bij een passend werkproces of cluster van werkprocessen waar een taalvaardigheid van toepassing is.